

مروقدۆستهکانی رۆژئاوا و دژایه تیکردنی شهڕ

به کر شوانی

bschwani@hotmail.com

ماوهیه که مروقدۆستهکان و ریکخراوه مروییهکانی رۆژئاوا دهستیان داوه ته زنجیرهیهک چالاکێ بۆ نارهبزایی دهبرپین له دژی هیرشی چاوه پوانکراوی ئەمه ریکا بۆسه ر عیراق. کاتیکی چاو به دروشم و راگه یاندر او هکانی به شیکێ ئەم ریکخراو و که سانه دا دهگیریت، ئەگه ر خه لکی کوردستان یان عیراق نه بیت، وا ده زانی که رژی میکی زۆر دیموکرات و پارێزه ری مافی مروقد له به غداد له سه ر کاره و ئەمه ریکا ده یه وئ تهخت و تراجی به سه ر یه کدا بروخینئ. دروشمی سه ره کی ئەمان (نا بۆ شه ر) ه و وا نیشان ده دن که ئەمه ریکا به مه به ستی ده سگرتن به سه ر سه رچاوه کانی نه وتدا خوازیاری داگیرکردنی عیراقه. ئەم مروقدۆستانه، زۆر به ده گمه ن نه بیت، ئاماژه بۆ مهینه تیه کانی گهلانی کوردستان و عیراق ناکه ن، به لکو بابته که به شیوه یه ک ده خه نه رای گشتی رۆژئاوا وه کو ئەوه ی که شه ر له دژی گه لی عیراق ده بیت نه ک بۆ روخاندنی رژی م. به مجۆره ئەم که س و گروپانه بخوازن یاخود نا، به م هه لۆیسته یان خزمهت به رژی می عیراق ده که ن و ده بنه هۆی زیادبوونی مهینه تیه کانی هه ردوو گه لی کوردستان و عیراق. له هه مان کاتدا په ره سه ندنی چالاکێ ئەم گروپانه و بیده نگیی رای گشتی رۆژئاوا له به رامبه ر تاوانه کانی رژی م، کاریگه ربی رژی م له سه ر ئەم گروپانه و لاوازیی ئۆپۆزیسیۆنی کوردی و عیراقی نیشان ده دات. رژی می عیراق رۆلێکی سه ره کی هه یه له په ره سه ندنی به رزبوونه وه ی شه پۆله کانی نارهبزایی ده برپین دژ به شه ر یاخود راسته ر بۆ به ره نگار بوونه وه ی هه وله کانی ئەمه ریکا و هاوپه یمانه کانی بۆ گۆرپینی رژی م. ئەمه ش له و کاته وه تاوی سه ند که رژی م رازی بوو په یمانی (نه وت به رامبه ر به خۆراک) ئیمزا بکات، ژماره یه کی زۆری کۆمپانیای نیوده وه له تی رژانه عیراقه وه و هه ر یه که یان هه ولی ده دا که به شی شیری به ربکه ویت و چه ورترین په یمانی بازرگانی له گه ل رژی مدا مۆر بکات. رژی میش ئەم هه له زیڕینه ی قۆسته وه و مه رچی ئەوه ی خسته به رده ستیان که به شیک له داها ته کانی خۆیان بۆ ئەو ریکخراوه ناحکومیانه ی رۆژئاوا خه رج بکه ن که داوای هه لگرتنی گه مارۆی ئابوری سه ر عیراق ده که ن و له دژی هه وله کانی ئەمه ریکان بۆ روو خاندنی رژی م. ئیستاش زۆربه ی مروقدۆسته کان به خۆیان بزائن یان نا، به فیتی ئەو جوړه ریکخراوانه هه لمه تی به ره نگار بوونه وه ی شه ر به رپوه ده بن. هه لبه ته گهلانی عیراق و کوردستان هه یچ کاتیکی لایه نگری شه ر نه بوون و پێیان خۆش نیه شه رێکی تریش یه خه یان بگرن، به لام تاقیکردنه وه کانی (۳۰) سالی رابردوو نیشانی دا که هه ولدان بۆ گۆرپینی رژی م به ناشتی و به هه ولی ناوه کی، کاریکی بیهوده یه. خه لکی کوردستان و عیراق بریندارن و هه ست به ئیش و ئازاری برینه که یان ده که ن، بێگومان هه سته کردن و بینینیش دوو شتی جیاوازن و مروقدۆسته کانی رۆژئاواش که ده بوو هه ر هه یچ نه بیت برینه کان ببینن و قسه یه کی خه ر بۆ ئەم گه له ژێرده ستانه بکه ن، که چی ده بینن ئەم هه له ش له ده ست ناده ن و ته نانه ت بۆ به سه ربردنی چه ن ساتیکی خۆش بۆ رابواردن که لکی لیوه رده گرن. لیوه دا به پێویستی ده زانم نمونه یه کی

چالاکى مرۆڤدۆستهکانى ئەلمانیا بۆ خوینەرەن بەینمەو. لەم رۆژانەدا دەمەو ئیوارەیهک لە شاری کۆلن چوومه کەنار چەمى (راین) و بینیم کەشتیهکی جوانی گەشتوگوزار لەوانه‌ی کە لە ناوه‌وه رېستوران‌ت و بارى گەوره و نایابیان تێدايه و لە نیوان شارەکانی (کۆلن و دوسەلدۆرف) دا هاتوچۆ دەکەن، لەلایەن گروپیک لەم مرۆڤدۆستانه‌وه بەکرێگیراوه و لە هەموو لایه‌که‌وه بە دروشمی دژ بە شەڕ رازیندراوه‌ته‌وه. (مرۆڤدۆسته شەڕنەخوێزەکان) بەدەم هەل‌لوشینی خواردنی بەله‌زەت و نۆشکردنی خواردنەوه‌ی جۆراوجۆر و ناوبەناویش سەما و خۆله‌راندنەوه، هێرشى چاوه‌روانکراوى ئەمەریکایان بۆسەر عێراق پڕۆتېستۆ دەکرد. ماوه‌یه‌ک پاوه‌ستام و سەرنجی دیمەنەکەم دا و لە دلی خۆمدا وتم؛ هاوار لە "بەختە‌وه‌ریی" پڕیم و "بەدبەختی" گەلانی کوردستان و عێراق و "بیئاگایی" ئەم (مرۆڤدۆسته شەڕنەخوێزەکان)!

تیبینی کوردستان نیت:

مەرج نیه ئەم نووسینه له گەل بیرو بۆ چونی نەته‌وايه‌تیماندا بیت، که بۆچونی (کوردستان نیت)ه، به‌لام به‌هۆی پروا بوونمان به نازادی دەربرینه‌وه، بلاویده‌که‌ینه‌وه..... له‌گەل رێژ و خوشه‌وېستیماندا بۆ پارێزهرانی بیری نەته‌وايه‌تی و خه‌باتکارانی ئەم رێگه‌یه. ئەم تیبینه له ژێر هەموو نووسیتیکدا دەنوسریت..... ۱۵-۱-۲۰۰۳